

14. Dutkiewicz J. E. Fabryka cerkwi Wniebowziecia N. M. P. w Poczajowie / J. Dutkiewicz // Dawna sztuka, 1939, zesz. 2. – 144 s.
15. Gebarowicz M. Prolegomena do dziejów lwowskiej rzeźby rokokowej / M. Gebarowicz. – Artium Quaestiones. – T. 3. – Poznan, 1986. – S. 5–46.
16. Hornung Z. Majster Pinsel snycerz. Karta z dziejów polskiej rzeźby rokokowej / Z. Hornung. – Wrocław, 1976. – 133 s.
17. Rakowski Grzegorz. Przewodnik po Ukrainie Zachodniej / G. Rakowski. – Czesc II. – Podole. Pruszkow : «Rewasz», 2005. – 443 s.
18. Słownik malarzów polskich tudzież obcych w Polsce osiadłych lub czasowo w niej przebywających. Przez Edwarda Rastawieckiego. – T. 2. – Warszawa : drykarnia s. Orgelbranda, 1851. – 354 s.
19. Skrzypecki T. H. Potok Złoty na tle historii polskich kresów południowo-wschodnich / T. Skrzypecki. – Opole : Solpress, 2010. – 256 s.

УДК 745.52 (477)

I. С. ТЮТЮННИК

ФУНКЦІОNUВАННЯ АВТОРСЬКОЇ ВИБІЙЧАНОЇ ТКАНИНИ У ВІТЧИЗНЯНОМУ КУЛЬТУРНОМУ ПРОСТОРИ ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ

У статті розглянуто відмінні за технологією процеси фарбового декорування текстилю початку ХХІ ст. з відповідно різними візуальними характеристиками та смысловим навантаженням, сферами побутування, які проте можна об'єднати під спільною назвою вибійки або друку. Це авторське фарбове ручне оздоблення тканини способом ситодруку, mechanізований друк та ручна вибійка дошками (штампами чи через трафарет). Висвітлено відповідно рівні їх функціонування у мистецькому просторі як експериментальної складової авторської техніки художників текстилю, засобу декорування одягу та історичної реплікації вибійчаних виробів з творчим переосмисленням народної орнаментики.

Ключові слова: авторський текстиль, друк на тканині, ручна вибійка, реплікація, етномодерн.

I. С. ТЮТЮННИК

ФУНКЦИОНИРОВАНИЕ АВТОРСКОЙ НАБИВНОЙ ТКАНИ В ОТЕЧЕСТВЕННОМ КУЛЬТУРНОМ ПРОСТРАНСТВЕ НАЧАЛА ХХI ВЕКА

В статье рассмотрены различные по технологии процессы красочного декорирования текстиля начала ХХI в. с соответственно различными визуальными характеристиками и смысловой нагрузкой, сферами бытования, которые однако можно объединить под общим названием набивки или печати. Это авторская красочная ручная отделка ткани методом шелкографии, механизированная печать и ручная набойка досками (штампами или через трафарет). Освещены соответственно уровни их функционирования в художественном пространстве как экспериментальной составляющей авторской техники художников текстиля, средства декорирования одежды и исторической репликации набивных изделий с творческим переосмыслением народной орнаментики.

Ключевые слова: авторский текстиль, печать на ткани, ручная набойка, репликация, этномодерн.

**AUTOR'S PRINTED FABRICS FUNCTIONNING
IN THE DOMESTIC CULTURAL SPACE IN THE EARLY XXI CENTURY**

The article states the currency of the author's printed fabrics study in the context of the domestic visual art tendencies in the early XXI century. First of all, the handmade printing on the fabrics (printing over the sieve) is enlightened as an experimental part of the author's technique of the textile artists. It represents the most fully the tendency of the contemporary art towards the collage, multilayer, complication of the artwork as well of the philosophic interpretation of the images. The meaning of the Ukrainian-Polish cooperation in the understanding of the printed fabrics as an artwork of full value is represented in the article. In particular, the scholarship program «Gaude Polonia», which consists in the six-month-study course for the artists from the Central and Eastern Europe, promotes this trend.

The article provides an analysis of the professional experimented and young painters' creative work who work in the different textile techniques and who particularly use the printing: Popova Anna, Teslenko-Ponomarenko Liudmylam Shymin Natalia, Boorak Sofia, Shostak-Orklova Iryna, Zachenko Sofia, Lootchenko Evgenia and others. The works of the artists are presented and their particular characteristics are specified in this work. Popova Anna creates the abstract works with a soft configuration of lines that are printed on the light background. The big textile panels and garments models by Teslenko-Ponomarenko Liudmyla («Dedication to Maria Pryimatchenko», «Golden rooster», «Red city», 2008) are inspired by the creative work made in the patchwork and printing over the sieve techniques. Shymin Natalia uses the photomontage in her works. Thus, for example, her raised panel «Things to remember with the best wishes» (2005) is composed from several dicker of identic drop-form modules that are reproduced via the thermal printing method. Here the artist makes use of the pictures from her family album. The pictures-panels by Shostak-Orklova Iryna are made using the embroidery, painting, graphics and printing stitches combination. Zachenko Sofia creates the motif one-meter-length fabrics using the stencil printing.

It is pointed out that the author's printed textile is getting used sooner and sooner by the home designers for the creation of the garments collections, being oriented on their own pattern elaborations as well as on their cooperation with the artists. The development of the contemporary printing technologies makes it possible to realize any types of the images and to operate the complicated colourist techniques. To give an example, can be mentioned the pattern collections by the domestic designers Dziak Nadiia, Przonska Olena, as well as Booshynska liudmyla, Poostovit Liliia, Datz Olena, Likhacheva Zinaida, conceived in the ethnomodernistic style. It stipulates the enrichment of the world fashion tendencies with the use of national traditional components (colours, materials, ornaments, proportions, compositional methods, ways of combination of the costume elements). The printed ornaments based on the complex of ancient patterns but seen in the light of the contemporary art are the peculiarities of the designer interpretation of this style.

Another trend of early XXI century in the home culture in general and in the textile art in particular ia analysed – so called ethnic renaissance that is clearly seen in numerous master-classes, folk-manifestations and so on. We are witnesses of the regeneration of the authentic popular art into a form of elitist traditions vivified by the folklore ideas. Beside the embroidery and the printed fabrics, the most popular trends in the home visual art, it concerns the less known within the contemporary community technique – manual printing of the fabrics with the plates (stamps or using the stencil). The increase of the interest towards this technique is very changeable. The first wave of the interest has grown with the names and creative work of Banakh-Tverdokhlib Iryna, Saenko Olexander, Povstianuj Evgenij. The article presents the levels of its functioning in the works of such artists of the popular art as Kostiuchenko Olga, Bilous Oksana, the professional painter Mialkovska Tetiana, as well as freeworkers Markarian volodymyr, Pivtorak Victor and Halyna. This is the historical replication of the printed fabrics and the artistic reconsidering of the popular ornamentation.

The popular artist Kostiuchenko Olga born in Chernigiv city (Northern Ukraine) uses skillfully the printing techniques. Since 2005, she has been dying the embroidery, tablecloths, dresses,

aprons created on folklore motives, garments for the popular winded puppets. She uses as copies of the printed fabrics patterns from the textile collections of Chernigiv city historical museum as well as the author's ornaments in the popular patterns stylistic – with the conventionalized flowers, birds and geometric motives.

The fretworker from Poltava (East-Northern Ukraine) Markarian Volodymyr also creates the handmade printing as the popular patterns copies (the representation of the XIX century decoration from Zemska workshop in Olefirivka, Poltava region), as well as the author's works (pillowcases, embroideries, pannels) «Kyivska Roos' (Kievan Rus)», «Zaspivaly Kozachenky (Cossacks singing)», «Bosfor (Bosphorus)» and others. The artist has the intention to reproduce the printed embroideries for the Preobragenska church in Velyki Sorochyntsi and to make the printed garments. Bilous Oksana, resident of Kyiv, creates the printed pillows. She makes the patterns using the small stamps, the artist creates her works with the help of oil-bound paint on the linen. The printed works are also made by the ethnography specialists like the couple Pivtorak (Vinnytsia city, South-Western Ukraine). Pivtorak Victor carves the forms and his wife Pivtorak Halyna realizes the printing. Mialkovska Tetiana makes up the master-classes about the decoration of handmade garments created by herself with the stamps printing. Such garments collections in the ethnic style impression by their conventionalized patterns realized in the expressive manner with the colour dominant.

Thus, different by their technologies processes of the colour decoration of the textile with the opposed visual characteristics and semantic value, spheres of the use, can anyway be gathered in the same category of the printed fabrics or the printing. The author's coloured mechanized and handmade textile decoration by the method of the printing over the sieve (silkgraphics or the stencil printing), mechanized printing and the manual printing of the fabrics with the plates (stamps or using the stencil) are meant here. It is concluded that these completely different by their technology processes of the decoration-creation of the image enabled the artists to enrich the arsenal of their creative ways of expressing.

Having analyzed the different spheres of the printing techniques employment, we managed to define the next levels of their functioning in the cultural space:

– in the professional art the handmade printing on the textile is used as an experimental part of author's technique of the textile artists. It represents the most fully the tendency of the contemporary art to the collage, multilayer, complicated artwork structure and philosophic interpretation of the images;

– in the domestic garments modeling the decoration with the printing created by the author's project permits to create the exclusive pieces as well to apply the principles of the modern ethnics. This tendency can become the base of our specific image conception in the world fashion;

– the replication of the popular domestic applied ужиткового art authentic pieces favors their saving and studying. The needlework with the artistic interpretation of the printed patterns enforces the elitist positioning tradition of the author's handmade artworks.

Key words: author's textile, printed fabrics, handmade printing, replication, ethnomodernistic style, applied

На початку ХХІ ст. у вітчизняному мистецтві текстилю чітко окреслились певні тенденції. Одна з них – це ствердження нової естетики, експериментування з об'ємом, структурою, фактурою, що простежується у форматах сучасних українських виставок, симпозіумів тощо¹.

¹ Програмне проголошення технологічних інновацій можемо спостерігати на Міжнародній бієнале «Скіфія» (започаткованій у 1996 р.), Міжнародній бієнале нетрадиційного текстилю «Текстильний шал» (започаткованій у 1997 р.), та Всеукраїнській трієнале художнього текстилю (започаткованій у 2004 р.). Такі виставки презентували художній текстиль різних видів і технік – як площинний станково-декоративний, так і об'ємно-просторовий текстиль та інсталляцію. Це gobelen, вузликове фарбування, цифровий друк на тканині, вибійка, папір, колаж, ткацтво, батик, квілт, бісер, вишивка, аплікація, шиття, плетіння, стьобання, обплітання, мішані техніки з використанням таких матеріалів, як шовк, льон, вовна, бавовна, віскоза, поліестер, паперовий шнур, папір, газети, повстель, латекс, дріт, алюмінієва фольга, пластикові плівки, срібні нитки, акрилові фарби, чутливі до ультрафіолету матеріали тощо [1; 8].

Художники все частіше звертаються до так званої «авторської техніки», яка як найповніше відображає тяжіння сучасного мистецтва до колажності, багатошаровості, ускладненої структури твору та філософського трактування образів. Однією з таких новацій виступає друк на тканині.

Авторський вибійчаний текстиль все частіше почали використовувати вітчизняні модельери при створенні колекцій одягу, орієнтуючись як на власні розробки візерунків, так і на співпрацю з художниками. Розвиток сучасних технологій друку дозволяє втілювати будь-які типи зображень та оперувати складною колористикою.

Ще однією тенденцією у вітчизняній культурі загалом та текстилі зокрема є певний етноренесанс, який поряд з вишивкою та ткацтвом як наймасовішими зачіпає і найменш відому серед широкого загалу техніку – ручну вибійку дошками (штампами чи через трафарет). Ці абсолютно відмінні за технологією процеси декорування-створення образу дозволили митцям збагатити арсенал художніх засобів виразу.

Для розкриття теми використані публікації з дослідження сучасних тенденцій в українській культурі та мистецтвознавстві [2; 6; 8], моді [7], інформація з мережі Інтернет, яка частково висвітлює творчу манеру художників текстилю, модельєрів, майстрів народного мистецтва. Цінним у цьому плані є культурологічне дослідження 2002 року О. Паригіна про шовкографію як явище мистецтва ХХ ст. [3]. Окремого аналізу процесу створення та функціонування вітчизняних вибійок початку ХХІ ст. не проводилося.

Мета статті – виявити та охарактеризувати стан оздоблення авторської тканини способом друку в Україні, починаючи з 2000-х років. Для цього вбачаємо необхідним висвітлити функціонування вибійчаної тканини в контексті образотворчого та декоративного мистецтва а також моди, охарактеризувати творчість митців та виявити художню складову творів. Одним із способів авторського оздоблення тканини віднедавна став ситодрук (або шовкографія, трафаретний друк)¹. Його можливості почали використовувати з метою створення панно-картин переважно професійні художники, які працюють у багатьох текстильних техніках. Як зауважує дослідник Олексій Паригін, якщо на ранній стадії свого розвитку, приблизно до початку 1950-х років, шовкографія застосовувалася переважно в промислових і комерційних цілях, то сьогодні вона посідає одне з провідних місць серед інших методів створення образів візуального мистецтва [3]. Хоча ситодрук розвивається в Україні як графічна техніка при друкарських навчальних осередках, та саме навчання вітчизняних текстильників у польських друкарських майстернях дало поштовх до його застосування і на тканині². Стан сучасного польського професійного вибійництва представлений у каталогі студентських робіт Академії красних мистецтв ім. Владислава Стжемінського в Лодзі, де на відділі «Тканини і вбрання» функціонує кафедра друку на тканині [9].

Техніка вибійки у творчості вітчизняних професійних художників виступає швидше як експеримент, розширяючи можливості пластичних пошуків. Вона, поєднуючись з іншими способами поверхневого декорування (батиком, розписом, вузловим фарбуванням, стебнуванням, аплікацією тощо), дозволяє митцю «на образно-емоційному рівні створювати складне пульсуюче середовище, у межах якого розгортається певне смислове дійство» [8, с. 89].

Такий підхід у 2009 р. показала персональна виставка робіт Людмили Тесленко-Пономаренко (стипендіата програми «Gaude Polonia» 2008 р.), створених під час перебування у Польщі [4]. Її ідеї втілились у великих текстильних панно, інспірованих творчістю Марії Приймаченко. Це твори «Присвята Марії Приймаченко», «Золотий когут», «Червоне місто» (всі 2008 р.) та моделі одягу, виконані клаптиковою технікою та ситодруком. Застосування колажного принципу, поєднання вишуканих візерунків та дрібної розробки тла, глибокі барви з яскравими акцентами дозволили художниці створити чудові, емоційно насичені роботи.

¹ Технологія ситодруку полягає у нанесені фарби через трафарет на основі сита дуже дрібної структури, що дозволяє надрукувати надзвичайно дрібні елементи.

² Така українсько-польська співпраця налагоджена з 2003 року завдяки стипендіальній програмі «Gaude Polonia» від Міністерства культури і національної спадщини Польщі. Вона передбачає піврічне стажування українських художників текстилю в Академії мистецтв в м. Лодзь під керівництвом відомих польських митців.

Друковані тканини створює і луцька художниця Анна Попова (стипендіат програми «Gaude Polonia» 2004 р.) [5]. Вона стала дипломантом І Всеукраїнського триенале текстилю у номінації «За кращу вибійку» (2004 р.), представивши там роботи, виконані в Польщі. Це абстрактні твори з плавною конфігурацією ліній, надруковані на світлому тлі.

З друком на тканині експериментують також інші митці. Так, на міжнародному бієнале та трієнале з сучасного текстилю журі було відзначене рельєфне панно львівської художниці Наталії Шимін «На згадку з найкращими побажаннями» (2005 р.) [1; 8]. Воно складене з кількох десятків однакових каплеподібних модулів, що відтворюють методом термодруку фотопортрети майстрині із сімейного альбому: «Чорно-білі й кольорові узорчасті фотомодулі, неначе скельця в дитячому калейдоскопі, з розрізних уламків утворюють єдину історію жінки, де є драматургія, різні персонажі й сюжети, але головна героїня одна – автор» [8, с. 82].

Вінницька художниця Ірина Шостак-Орлова виконує роботи переважно авторською технікою із поєданням стібків вишивки, живопису, елементами друку. Тому її твори на льоні «Сонети осені» (2007 р.), «Натхнення стін» (2006 р.), «Музика коменів» (2004 р.) є своєрідною текстильною графікою, ледь підфарбованою стриманими кольорами та «всипаною» дрібною розробкою мотивів.

Техніку друку експериментально використовують і інші вітчизняні художники текстилю, як досвідчені, так і молоді – С. Буряк, С. Зайченко, Є. Лутченко, Д. Якимчук. Так, Софія Бурак застосовує у творах ситодрук на льоні, Софія Зайченко створює рапортні метрові тканини, друкуючи через трафарет.

Часто розробляють ескізи друкованих візерунків для власних колекцій і українські модельери, позиціонуючи себе як творці етномодерну. Традиційні вишивка, мережання, гаптування, ткацтво, авторські орнаменти розпису та вибійки додають їхнім моделям художньої виразності, оригінальності, «рукотворності», допомагають відтворити задуманий образ. За такими принципами працюють Л. Бушинська, О. Даць, З. Ліхачова Л. Пустовіт та багато інших, які світові тенденції моди збагачують використанням національних традиційних компонентів (кольорів, матеріалів, орнаментації, пропорцій, композиційних методів, способів поєдання елементів костюма).

Так, Людмила Бушинська представила нову колекцію святкового вбрання сезону весна-літо 2013 р. «Петриківська святкова», створену у стилі етномодерну. Друк на тканинах був виконаний в Італії та Франції за авторськими розробками. Джерелом натхнення Л. Бушинської став петриківський розпис – це насамперед пишні багатобарвні квіткові мотиви, птахи, а також грона винограду й калини. Традиційний розпис у колекції відтворений друком та вишивкою гладдю і збагачений кольоровим бісером та кристалами Swarovski.

У колекції Олени Даць весна-літо 2008 р. представлені класичні сукні, виготовлені з перламутрово-бежевого шовку з делікатними візерунками, що імітують карпатську вишивку, надрукованими за ескізами художниці: «Мозаїка чорних квадратиків на тканині ... витворює несподівані переходи та поєдання – то вони йдуть по низу сукні, то імітують «сонце» на спині, то асиметрично лягають на бокових швах, то раптово вриваються на скошенні спідниці» [7, с.297].

Особливістю дизайнерської інтерпретації Зінаїди Ліхачової стилю етномодерн є друк, заснований на давній орнаменталістиці, але заломлений через призму сучасного мистецтва. Також за мотивами її картин «Трансформація», «Дотик» лондонський модельєр Жан-П'єр Браганза створив друкований декор для власної колекції, яка була представлена в рамках London Fashion Week. Митець Світлана Малахова отримала замовлення розробити проект візерунка для нової колекції одного з японських дизайнерів. Авторські друковані орнаменти стали родзинкою колекцій одягу Надії Дзяк, Олени Пржонської та ін.

Ще одним рівнем функціонування вибійки в сучасному мистецтві є реplікація вибійчаних виробів та творче переосмислення народної орнаментики в контексті зростання інтересу до традиційного українського мистецтва [2]. Про це свідчить популярність майстер-класів на фолк-заходах, які пропонують долучитися до «старовинного ремесла», придбати «ексклюзив-

ний одяг ручної роботи в народному стилі»¹. Служно зауважує доктор мистецтвознавства М. Станкевич, що «в царині творчості триває згасання і переродження автентичного народного мистецтва в одну з елітарних традицій, підживленої ідеями фольклоризму. ... Нішу народного мистецтва та міського ремесла нині заповнила історична реплікація стародавніх артефактів, якомога точнішого відтворення зброї, обладунку, одягу тощо» [6]. Дійсно, ця тенденційність поширюється і на мистецтво народної вибійки, яку відроджують як професійні, так і самодіяльні художники, етнографи, майстри народного мистецтва. Варто зазначити, що повернення зацікавленості до техніки ручної вибійки є хвилеподібним явищем – згадаймо вибійчані роботи І. Банаха-Твердохліб, О. Сасенко, Є. Повстяного середини ХХ ст.

У наш час послуговується вибійчаною технікою чернігівська майстриня народної творчості Ольга Костюченко. З 2005 р. вона декорує фарбою рушники, серветки, плахти, сукні, створені за народними мотивами, вбрання для ляльок-мотанок, використовуючи як копії візерунків вибійки з колекції тканин Чернігівського історичного музею, так і авторські орнаменти в стилістиці народних зразків – із стилізованих квітів, птахів та геометричних мотивів. Повно сферу зацікавлень майстра демонструвала персональна виставка (2013 р.), де були представлені вишивка, вибійка, лялька-мотанка, сорочки, блузи, серветки та рушники, прикрашені традиційними оберегами, готові комплекти традиційного святкового жіночого одягу, притаманні для Чернігівського регіону. В техніці вибійки вона працює в творчому тандемі з різьбярем Віталієм Костюченком.

Ольга Костюченко виконує вибійку в основному на льоні та домотканному полотні олійними чи акриловими фарбами. Орнамент набиває у свій спосіб – не тканину кладе на дошку, а навпаки, дошку на тканину, притискає та для більш чіткого відбитку б’є по ній спеціальним молотком чи руками. Використовує як великі форми, так і маленькі штампи. Вибійку виконує на столі з шаром товстого сукна, що дозволяє рівномірно віддрукувати фарбу на тканині. Після нанесення барвника тканину просушує та для підвищення еластичності пере.

Ручну вибійку виконує також полтавський різьляр Володимир Маркар’ян. На його персональній виставці (2013 р.) представлено як копії народних візерунків, так і авторські роботи (напірники, рушники, панно) «Київська Русь», «Заспівали козаченъки», «Босфор» та ін. Поштовхом стало відтворення декору XIX ст. Земської майстерні з вибійки (с. Олефірівка на Полтавщині). Митець має на меті також реконструювати вибійчані рушники для Преображенської церкви в Великих Сорочинцях та виконати одягову вибійку.

Майстер народного мистецтва, киянка Оксана Білоус насамперед писанкарка, однак створює вибійчані подушки. Візерунки вона виконує невеликими штампами, використовує олійні фарби по льоні. Вибійчані роботи були представлені і на виставці старожитностей з колекції знавців етнографії подружжя Півтораків (м. Вінниця, 2012 р.). Віктор Півторак, учитель образотворчого мистецтва, виконує різьбу по дереву, а Галина Володимирівна у вільний час вишиває та виконує вибійку.

Ручна вибійка знайшла своє застосування і в творчості луцької професійної художниці і дизайнера Тетяни Мялковської. Вона практикує проведення майстер-класів з декорування штамповою вибійкою власноруч створеного вбрання. Такі колекції одягу в етнічному стилі вражают стилізованими візерунками, виконаними в експресивній манері з домінантою кольору.

¹ На IV Міжнародному етнографічному фестивалі «Жнива 2013 – Домоткань» (Національний музей народної архітектури та побуту України, с. Пирогів) поряд з демонстрацією технік прядіння, ткацтва килимів відбувались також майстер-класи з вибійки. Луцька художниця і дизайнер Тетяна М’ялковська показувала, як наносити малюнок олійними фарбами за допомогою цієї техніки та створювати ексклюзивний одяг; чернігівська майстриня народної творчості Ольга Костюченко навчала оздоблювати невеличкий полотняний виріб за допомогою дерев’яних дошок, виготовлених за музейними українськими зразками.

Обмін майстерністю з вибійки відбувався на 14-му Міжнародному фестивалі культури та мистецтв (2013 р., м. Бююкчекмедже, Туреччина).

Майстер-клас «Ручна вибійка на тканині» проходив і в рамках V обласного фестивалю-конкурсу «Народний костюм: минуле і сучасність» (2012 р.) (м. Одеса), який проводила майстриня батику Ліана Сергіогіна.

Розглянувши різні сфери застосування вибійчаної техніки, вдалось окреслити рівні її функціонування у культурному просторі:

- у професійному мистецтві ручний друк на тканині застосовується як експериментальна складова авторської техніки художників текстилю, як найповніше відображаючи тяжіння сучасного мистецтва до колажності, багатошаровості, ускладненої структури твору та філософського трактування образів;
- у вітчизняному моделюванні одягу декор вибійками за власними проектами дозволяє створювати ексклюзивні речі та втілювати принципи модерної етніки, що може стати основою для формування власного обличчя у світовій моді;
- реплікація автентичних зразків народного ужиткового мистецтва сприяє їх збереженню та вивченню, а рукоділля з творчою інтерпретацією вибійчаних візерунків «підживлює» елітарну тенденцію поціновування ручних авторських виробів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Єгорова Л. Міжнародна бієнале з сучасного текстилю / Людмила Єгорова // Образотворче мистецтво. – 2008. – № 1. – С. 138.
2. Ліщинська О. І. Неофольклоризм як ідея сучасної української художньої культури / О. І. Ліщинська. – Гілея: науковий вісник: зб. наук. праць. – К. : ВІР УАН, 2012. Випуск 65 (№ 10). – С. 390–394.
3. Парыгин А. Б. Шелкография как явление искусства XX века: дисс. ... канд. искусствоведения : 17.00.09 / Парыгин Алексей Борисович. – Санкт-Петербург, 2002. – 195 с.
4. «Присвячується Марії». Персональна виставка художниці Людмили Тесленко-Пономаренко. 10 квітня – 20 травня 2009 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mundm.kiev.ua/EXHIBIT/TESLENKO_P.SHTML
5. Попова Анна. «Художній текстиль» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.mundm.kiev.ua/EXHIBIT/A_POPOVA.SHTML
6. Станкевич М. Погляд редактора, оптимістичний і не без гумору / М. Станкевич // Мистецтвознавство: зб. наук. пр. – Львів, 2007. – Ч. 2.
7. Тканко О. «Нові імена» української моди / Ольга Тканко // Вісник Львівської національної академії мистецтв. – Вип. 20. – С. 292–299.
8. Чегусова З., Печенюк Т. Художній текстиль як складова національно-культурного простору (про Першу та Другу всеукраїнські трієнале художнього текстилю) / Зоя Чегусова, Таміла Печенюк // Студії мистецтвознавчі. – К. : ІМФЕ НАН України, 2009. – № 1(25). – С. 79–99.
9. Rocznik 02. Akademia Sztuk Pięknych im. Władysława Strzemińskiego w Łodzi / Redakcja katalogu Jolanta Rudzka Habisiak. – Łódź : Krajewski, 2002. – 54 с.

УДК 75.033.2:27-526.62

Н. Я. КОЛПАКОВА

ПРИНЦИПИ ПОБУДОВИ ЖИТИЙНИХ ЦИКЛІВ СВ. ГЕОРГІЯ В ГАЛИЦЬКОМУ ІКОНОПІСІ

У статті досліджено типологічний поділ житійних циклів св. Георгія та проаналізовано закономірності системи розміщення житійних клейм. Розглянуто основні зображення, які відтворюють історію мучеництва святого. Наголошено на особливостях рідкісних сюжетів житійного циклу св. Георгія.

Ключові слова: житійна ікона, іконографія, св. Георгій, типологія.